

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Tallinna Tehnikaülikool – 85

Tallinna Tehnikaülikool on esimene eestlaste algatusel tekkinud kõrgkool Eestis, mis on algusest peale olnud ka eestikeelne. Kaalukaim põhjus selle kooli loomiseks 1918. aastal oli noore riigi majandusarengu tagamine. Tehnikateadused on alati olnud tsiviliseeritud riigi iseolemise üks aluseid. Sellest juhitud ka eesti tehnikateadlased, kes tulid Venemaalt ja Läänest iseseisvunud kodumaale, löid siin Eesti Tehnikaseltsi ja panid sellega aluse meie ülikoolile.

Eriti ajakohane on seda meenutada täna, kui Eesti on lõimumas Euroopa Liiduga ning vajab oma kõrgtehnoloogilise tootmise arendamiseks uut ja tugevat impulssi, mille suudavad anda vaid nüüdisaegsete teadmistega varustatud spetsialistid, insenerid ja teadlased. Suures rahvusvahelises koosluses saab väikeriik nagu Eesti endale suuremate kõrval võrdväärse koha kinnistada vaid olles suur vaimult ja teadmistelt. Tehnikateadustel on selles protsessis täna sama murrangulise tähtsusega roll kui rahvusriigi alusmüüri rajamisel.

Meie ühine töö eelmisest ümmargusest tähtpäevast möödunud viiel aastal on suuresti kulgenud aastaiks 2001-2005 koostatud arengukava alusel, viies meid oluliste sammude võrra lähemale selles püstitatud kõrgete eesmärkide saavutamisele. Õpe- ja teadustöö kvaliteedi tõst-

misega oleme kindlustamas oma positsioone Eesti ühiskonnas. Rõõmutav on see, et tehnikaalade populaarsus noorte hulgas kasvab, mida kinnitab ka suur konkurss sisseastumisel, mis tänava töi TTÜsse juba umbes 2800 uut üliõpilast. Meie tudengkond võib seega peagi ületada kümne tuhande piiri. Sealjuures on järsult on suurenenud konkurss doktoriõppesse. Ülikool taastas kaugõppe ning avab mitmel erialal ingliskeelse õppe.

Palju tööd on ülikoolis neil aastail

tehtud uute õppekavade süsteemi väljatöötamisel ja rakendamisel ning õppetöö kvaliteedi juhtimise süsteemi edasiarendamisel. Sihikindlalt on taotletud teadus- ja arendustegevuse sihipärasemat fokuseerimist oma riigi praktiliste vajaduste rahuldamiseks. Tähelepanukeskmes on olnud ka innovatsiooni edendamiseks vajaliku infrastruktuuri väljaarendamine ning Tallinna Tehnoloogiapargi asutamine koostöös Eesti riigi ja Tallinna linnaga. Eelseisvad aastad seavad aga senisest märk-

sa suuremaid väljakutseid teadusmahuka tootmise koondamiseks Mustamäele ja Tallinna Tehnopolit väljaarendamiseks meie ülikooli ümber ja aktiivsel osalusel. Tehnikaülikoolist on kujunemas ka tõsine partner Soome ja Põhjamaade tehnikaülikoolide koostöövõrgustikus.

Kõige selle kõrval on Tallinna Tehnikaülikool suutnud oma üliõpilastele, õppejõududele, töötajatele, aga ka üha suuremal määral mustamäelastele ja kõigile tallinlastele kujuneda tervisliku ja sisuka vaba aja veetmise kohaks. Meie renoveeritud spordihoone baasil tegutsev kõrgliiga korvpallimeeskond võitleb Eesti meistri tiitli pärast, samas harrastavad tipp- ja rahvasporti tuhanded inimesed. Lähimail aastail valmiv ujula kujuneb aga kindlasti paljude mustamäelaste lemmikkohaks.

Ülikooli akadeemiline meeskoor, teised koorid ning taidluskollektiivid on kujunenud Eesti kultuuri tõelisteks tipptegijateks, alustanud on tudengiteater, TTÜ tegus üliõpilasesindus on aidanud tõsta Tallinna tudengipäevad nii ulatuselt kui sisult uue kvaliteedini.

Oleme uue õppeaasta deviisiks kuulutanud kvaliteedi, efektiivsuse ja stabiilsuse. Kõhklemata võivad need kriteeriumid olla aga meile juhiseks ka järgneva viie aasta jooksul, ülikooli üheksanda kümneni lõpuni.

Andres Keevallik
TTÜ rektor

TTÜ teenetemedalid MENTE ET MANU pälvisid

Professor Arvo OTS –
viljaka teadus-, arendus-
ja õppetegevuse eest.

Professor Karl ÕIGER –
pikaajalise viljaka teadus-, arendus- ja õppetegevuse ning ehitusteaduskonna juhtimise eest.

Eelnimetatud nagu ka varasemate otsustega autasustatud – emeriitprofessor Raoul ÜKSVÄRAV ja Hollandi firma “Sheuten Glasgroap” omanik ja direktor Jacques SHEUTEN – saavad medali kätte TTÜ 85. aastapäeva tähistamise puhul toimival nõukogu pidulikult istungil 17. septembril.

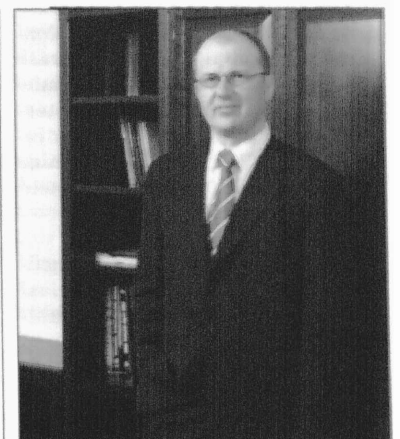
Vilistlaskogu pöördumine

Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu on veendunud, et Eesti riik ja ühiskond vajavad eestikeelset ja -meelset tehnika- ja majanduskõrgharidust. TTÜ vilistlastel on suured võimalused ja ka kohustused tehnika- ja majandushariduse edendamisel, et sellega kaasa aidata Eesti riigi hüvangule.

Parim tunnustus ülikoolile on tema edukad vilistlased. Teie isikus härra Toomas Annus, on ühendatud edukas ehitusjuht ja ettevõtja ning aktiivne ühiskonnategelane, kes on oluliselt edendanud Eesti majandust ja kellel on väljapaistvaid teeneid Tehnikaülikooli ees.

TTÜ Vilistlaskogu juhatuse otsusega 4. septembrist 2003. aastast omistati Teile Tallinna Tehnikaülikooli Aasta Vilistlase aunimetust.

Täname Teid tehtu eest, õnnitleme

ning soovime jõudu edaspidiseks koostööks ülikooliga.

Toomas Luman
TTÜ Vilistlaskogu juhatuse esimees

Vastab Aasta Vilistlane 2003 Toomas Annus

Olete järjekorras 8. TTÜ Aasta Vilistlane. Kuivõrd olete tuttavad eelmise seitsmepäeva?

Kõigiga olen tööelus kokku puutunud. Toomas Lumaniga ka üliõpilaspõlves (ehitusmalevaga seoses).

Kes õppejõududest Teie aegses TTÜs olid need, keda tänagi hea sõnaga meenutaksite?

Soonurm, Loorits, Räämet ja Nõukogude Armees major Kotijev sõjalisest kateedrist.

Miks valisite tollal eriala, mida õppisite?

TTÜsse (TPIsse) tulin peale Ehitus- ja Mehhaanikatehnikumi lõ-

petamist, kus õppisin samal erialal. Nii et eriala valisin juba neli aastat enne TTÜd. Valik oli juhuslik, avalduse viisin autode erialale, õppima asusin ehitust.

Missuguseid saavutusi oma töömeheteel peate olulisimaiks? Täna seaks olulisi saavutusi ei ole.

Kas edukal ettevõtjal jääb töö kõrvalt aega ka harrastusteks, missuguseid neist nimetaksite? Jääb ikka aega: jalgrattasõit, suusatamine, mootorratas.

Küsis
Mart Ummelas

Toomas Annus

Curriculum vitae

Sündinud 5. oktoobril 1960. aastal Kohtla-Järvel. Seal alustas ka kooliteed, jätkates seda 1975. aastal ehitus- ja mehhaanikatehnikumis. Lõpetas 1984. aastal tollase TPI tööstus- ja tsiviilehituse erialal, on ennast täiendanud Rootsi majandusjuhtide instituudis. Töömeheteed alustas kunagises Kirovi-nimelises kalurikolhoosis, oli seejärel EÜE Kesksaabis, sealhulgas 1987-89 maleva komandörina. 1989-91 juhtis EKE Mehhaniseeritud Rändkolonni. Aastast 1991 on seotud tänase AS Merko Ehitusega, algul juhatuse esimehe, a-st 1997 nõukogu esimehena. Ajakirjanduse andmeil on T. Annus Merko Ehituse suuraktsionär. Ta on ka Eesti Ehitusettevõtjate Liidu juhatuse esimees, kuulub ka teistesse ettevõtjate organisatsioonidesse. Ta on Eesti Suusaliidu juhatuse liige. Toomas Annus on abielus, tal on kaks teismelist tütart ja 6-aastane poeg.

Mida teeb Merko Ehitus

Tähtsaimad ehitusobjektid:
· Eesti Kunstimuseumi ehitus,
· Muuga sõeterminaal,
· Viru väljaku ehitus.

2003. aasta märtsis valmis Merko uus büroohoone Järvevana tee 9G.

Ajakiri "Pere ja Kodu", "Äripäev" ning Ariko Marketing selgitasid juba kolmandat aastat välja Eesti kõige töötajasõbralikumad firmad. Uuringus osales veidi üle 100 ettevõtte, Merko saavutas 18. koha.

Augustis 2003 valiti Merko konkurentsivõimelisimaks ettevõtteks Eestis.

Ülikooli sünnipäeval promoveeritavad doktorid

Marina Brik (arvutitehnika instituut). Teema: "Digitaalsüsteemide juhtseadmete testide genereerimise meetodite uurimine ja väljatöötamine". Teaduslik juhendaja prof Raimund Ubar. Kaitsmine oli 10. oktoobril 2002 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Raul Land (elektroonikainstituut). Teema: "Võendesignaalide sünkrooniseerimine ja töötlus". Teaduslik juhendaja prof Mart Min. Kaitsmine oli 10. oktoobril 2002 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Ants Ronk (elektroonikainstituut). Teema: "Laiendatud plokkadaptiivne Fourier analüüsator püüratud spektriga ning ajas diskreetse signaali perioodiliste komponentide analüüsiks ja reprodutseerimiseks". Teaduslik juhendaja prof Mart Min. Kaitsmine oli 10. oktoobril 2002 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Toomas Tiivel. Teema: "Mitokondri välismembraani roll normaalse südame- ja skeletilihase rakkude hingamisregulatsioonis in vivo". Teaduslik juhendaja prof Valdur Saks. Kaitsmine oli 10. oktoobril 2002 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Toivo Tähemaa (masinaehituse instituut). Teema: "Sünergia ja konkurentsivõimelise toimimissõltuvuse tagamine ohutuse seisukohalt mittekriitiliste mehhatroonikasüsteemide projekteerimisel". Teaduslik juhendaja prof Vello Reedik. Kaitsmine oli 18. oktoobril 2002 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Jüri Resev (masinaehituse instituut). Teema: "Virtuaaldiferentsiaal liikuri jõuülekanemehhanism juhtmoodulina". Teaduslik juhendaja prof Lembit Roosimõlder. Kaitsmine oli 31. oktoobril 2002 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Liivi Kluge (matemaatikainstituut). Teema: "Preoperaadi algebralise struktuurist". Teaduslik juhendaja prof Eugen Paal. Kaitsmine

oli 8. novembril 2002 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Jaanus Lass (biomeditsiinitehnika keskus). Teema: "Biosignaalide interpreteerimine: eluohtlikud südame rütmihäired ning elektromagnetkiirguse mõju inimese närvisüsteemile". Teaduslik juhendaja prof Hiie Hinrikus. Kaitsmine oli 14. novembril 2002 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Tuuli Tammeraid (rahvamajanduse instituut). Teema: "Eesti finantsvoogude modelleerimine". Teaduslik juhendaja prof Vello Vensel. Kaitsmine oli 9. detsembril 2002 TTÜs. Anti majandusteaduste doktori kraad.

Ivo Karilaid (rahvamajanduse instituut). Teema: "Investeeringute ja edukuse üldise hindamise meetodi valik". Teaduslik juhendaja prof Vello Vensel. Kaitsmine oli 9. detsembril 2002 TTÜs. Anti majandusteaduste doktori kraad.

Ilmar Tomusk (humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut). Teema: "Eesti keelepoliitika põhimõtted ja dünaamika eurointegratsiooni ning rahvusvaheliste inimõiguste kontekstis". Teaduslik juhendaja prof Ülo Kaevats. Kaitsmine oli 16. detsembril 2002 TTÜs. Anti haldusjuhtimise doktori kraad.

Merike Vaher (keemiainstituut). Teema: "Toatemperatuuril vedelate soolade kasutamine taustelektroolüütidenä kapillaarelektroforeesis". Teaduslik juhendaja prof Mihkel Kaljurand, Mihkel Koel. Kaitsmine oli 18. detsembril 2002 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Janek Peterson (keemiainstituut). Teema: "PAMAM dendrimeeride süntees, struktuuri iseloomustamine ja modifitseerimine". Teaduslik juhendaja prof Margus Lopp. Kaitsmine oli 18. detsembril 2002 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Toomas Pihl (mehhatroonikainstituut, materjalitehnika instituut). Teema: "Pulberpindede töökas abrasiivkulumise tingimustes". Teaduslik juhendaja prof Maido Ajaots, prof Priit Kulu. Kaitsmine oli 8. jaanuaril 2003 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Andrus Aavik (teedeinstituut). Teema: "Teekatendite tugevuse hindamise meetodilised alused Eesti teekatendite hoiu süsteemis (EPMS)". Teaduslik juhendaja prof Peep Sürje. Kaitsmine oli 28. märtsil 2003 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Raik Jansikene (elektrijamite ja jõuelektroonika instituut). Teema: "Magnetohüdrodünaamiliste (MHD) seadmete uurimine, väljatöötamine ja rakendamine valutööstuse automatiseerimiseks". Teaduslik juhendaja oli prof Tõnu Lehtla. Kaitsmine oli 16. mail 2003 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Mart Viljus (materjaliumuringute instituut). Teema: "Peeneteraliste kermiste struktuur ja omadused". Teaduslik juhendaja prof Urve Kallavus. Kaitsmine oli 16. mail 2003 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Valdek Mikli (materjaliumuringute instituut). Teema: "Kõvasulamist mikropulbrite ja õhukeste optoelektronsete kilede uurimine elektronsondi ja kujutise analüüsi meetoditega". Teaduslik juhendaja oli prof Urve Kallavus. Kaitsmine oli 16. mail 2003 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Priit Vilba (ehitiste projekteerimise instituut). Teema: "Jäikusribideta keevitatud õhukeseseinaline metalltala ühtlasel koormusel". Teaduslik juhendaja prof Siim Idnurm. Kaitsmine oli 30. mail 2003 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Inna Kamenev (keemiatehnika instituut). Teema: "Raskelt lagundatavaid ühendeid sisaldava rooeeve kombineeritud töötlemine aeroobse bio-oksüdatsiooni ja osoonimisega". Teaduslik juhendaja vanemteadur Juha Kallas. Kaitsmine oli 3. juunil 2003 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Marina Kritševskaja (keemiatehnika instituut). Teema: "Orgaaniliste ainete fotokatalüütiline oksüdatsioon vee- ja gaasifaasis". Teaduslik juhendaja vanemteadur Sergei Preis. Kaitsmine oli 13. juunil 2003 TTÜs. Anti tehnikateaduste doktori kraad.

Tiiu-Maie Laht (keemiainstituut). Teema: " Mikrostruktuuri mõju mikrobioloogilistele ja ensümaatilistele protsessidele šveitsitüüpi juustus". Teaduslik juhendaja prof Raivo Vilu. Kaitsmine oli 16. juunil 2003 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Signe Kask (toiduainete instituut). Teema: "Piimatööstusega seotud laktobatsillide identifitseerimine ja iseloomustamine". Teaduslik juhendaja prof Toomas Paalme. Kaitsmine oli 17. juunil 2003 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

Sergei Letunovitš (materjalitehnika instituut). Teema: "Peeneteraliste kermiste triboloogia". Teaduslik juhendaja vanemteadur Jüri Pirso. Kaitsmine oli 18. juunil 2003 TTÜs. Anti tehnikadoktori kraad.

Tiiu Kamdron (humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut). Teema: "Eesti kõrgemate riigiametnike töömotivatsioon ja tööga rahulolu". Teaduslik juhendaja prof Mare Teichmann. Kaitsmine oli 19. juunil 2003 TTÜs. Anti haldusjuhtimise doktori kraad.

Anne Kuusksalu. Teema: "2-5 A süntetaas merekäsna Geodia Cydonium". Teaduslik juhendaja vanemteadur Merike Kelve. Kaitsmine oli 19. juunil 2003 TTÜs. Anti loodusteaduste doktori kraad.

5 aastat tagasi sai TTÜ 80

Katkendeid toimetaja Urmi Reinde 21. septembril 1998. aastal ilmunud ülevaatest TTÜ ajalehes.

KÕIGE SÜDAMLIKUMAKS aastapäevaürituseks julgeb allakirjutanu pidada büstide avamist akadeemikute alleel. Elada ja töötada nii, et tulevased põlvkonnad sinu peale siiras tänutundes mõtlevad, ei ole kättesaadav meist mitte igaühele. Eriti meie haiglaslikult asisel ajajärgul. Eriti totaalse ajuloputuse meedialainetes, kus igasugune siirus ja tänulikkus välja naerdakse. Niisugused mehed nagu meie ajaloolised rektorid **Albrecht Altma** ja **Agu Aarna** väärivad küll pronksistatud jäädvustamist, kuid nende elutööd tunneme ülikoolis ringi liikudes vahest isegi sagedamini kui ainult pidulikel puhkudel. Annaks jumal eadepidigi nende töö jätkajaile mälu!

Büstide autor on kunstnik **Aime Kuulbusch**.

KÕIGE ASJALIKUMAKS sai TTÜd tutvustav teadus- ja arendusnäitus VI korpuse fuajees. Teaduskonnad, instituudid, keskused, laborid olid esitlenud parima, mida näidata oli. Ja kogumulle sai ootamatult võimas. Ega me ju isegi ei tea, millega ülikooli paljudes majades tegeldakse ja kuhu välja jõutud ollakse! Näitus oli lahti kaks päeva ning

sulgemise eel helistati mitmeist paigust, isegi Tartust, et kas laupäeval ei võiks ka külastama tulla. Mõned arvasid, et kuigi mahult väiksem, jättis see näitus sisukama mulje kui Tartu innovaaticamess, teised olid kindlad, et väljapanek ületas mitmekesisusel lausa Hannoveri messi.

Rumal olla see, kes lausreklaami ajastul ennast kiita ei oska. Kuid äraütlemata asjalik oli aastapäevanäitus töesti.

... JA TEISED

Teaduskonverents moodus töesises õhkkonnas. Sissejuhatava loengu TTÜ teaduselust pidas prorektor **Rein Küttner**. Jätkasid professorid **Mart Saarna** Helsingi Ülikoolist; **Karl Öiger**, **Mart Min** ja **Alari**

Purju TTÜst ning **Rein Vaikmäe** TTÜ Geoloogia Instituudist.

Mehaanikute raamatu esitlus. Kõne pidas dekaan **Jakob Kübarsepp**, kes ütles, et mõte midagi kokkuvõtvat mehaanikute kohta välja anda küpses juba möödunud aasta algusest. Nüüd aastapäeva aegu esitleti kaunist kõvakanaelist köidet "Mehaanika inseneride koolitus 1918-1998". Täna suurima vaeva nägijad **Enn Hendret** ja kõiki teisi valmimisele kaasa aitajaid. Nenditi, et ajalooline identiteet on tähtis nii üksikisikule kui organisatsioonile, ammuigi siis ülikooli ühele vanimale erialale. **Vahur Mägi** kutsus kõiki, kes on selles eas, oma õppimiseaega ja mälestusi õppejõududest kirja

panema. Loomulikult ei unustatud tänamast sponsoreid, kelle nimed on raamatus kõik kenasti kirjas.

Rektori vastuvõtt Glehni lossis moodus traditsioonilises pidulikus suhmas, kus poliitprominentid olid vestlushoos teadusprominentidega, väliseestlased kohtusid hariduspinnal kodueestlastega, aastapäevaürituste korraldajad suhtlesid oma maja ülemustega, naised olid ühes umbes viieteistkähäkümne mehe kohta nagu akadeemilistes ringkondades tavapärane. Domineeriv värv oli must, vaid **Mare Aru** lubas endale rõõmsa roosakaslilla ja **Mari Uibo** mererohelise tualeti.

Kunstinäitus

Aastapäeva aegu (miks küll ainult siis?) nägime ka tõelist kunsti. TTÜ oma kunstnik **Feliks Sarv** pani üles graafikanäituse ja tema abikaasa, samuti oma maja töötaja **Ilme Rätsep** demonstreeris tekstiili. Idamaised meeleolud VI korpuse II korruse fuajees väärtustasid muidu nii kõledat ruumi ning loodetavasti ka inimesi, kes seal peatusid ja täiesti eba-tüüpilikus miljöös hetkeks aja maha võtsid.

Ülevaate Tallinna Tehnikaülikooli 85. aastapäeva ettevõtmiste meeldejäätavamaist hetkedest annab "Mente et Manu" oma järgmises numbris, mis ilmub septembri lõpul.

TTÜ audoktorid anno 2003

Branko Katalinic

Viini Tehnikaülikooli intelligentsete tootmissüsteemide professor. TTÜ audoktor tunnustamaks tema väljapaistvaid teeneid masinaehituse intelligentsete süsteemide alal, abist eest Eesti masina- ja aparaadiehituse teadustegevuse tõhustamisel ning rahvusvaheliste sidemete arendamisel. – Sündinud 12. oktoobril 1952 Horvaatias. 1976. aastal lõpetas Zagrebi Ülikooli, väitles samas magistris 1979. ja doktoriks 1983. aastal. Aastast 1991 töötab Viini Tehnikaülikoolis, alates 1997 professorina.

Professor Katalinici õhutusel alustas TTÜ mehaanikateaduskond rahvusvaheliste konverentside sarja DAAAMi egiidi all ja kirjutas 2002. aastal ühena kahekümne ühe ülikooli esindajast alla ülikoolide harta *DAAAM International Network for Advanced Technologies*. Tema osa TTÜ mehaanikateaduskonna rahvusvahelise maine kujundamisel ja teadustulemuste heade evalveerimishinnat saamisel on märkimisväärtne.

*

Dieter Meissner

Welsi Rakendusteaduste Ülikooli (Austria) professor, Jülichi Teaduskeskuse (Saksamaa) elektrochemia osakonna juhataja. TTÜ audoktor tunnustamaks tema väljapaistvaid teeneid materjalide elektrochemia, fotoelektrochemia ja päikeseeenergeetika materjalide keemia alal ning Saksamaa ja Eesti koostöö arendamisel teaduse ja kraadiõppe vallas. – Sündinud 3. juulil 1954 Hamburgis. Lõpetas 1978 Hamburgi Ülikooli keemiateaduskonna, millele järgnes

täiendõpe Southamptoni Ülikoolis. 1986. aastal sai loodusteaduste doktori kraadi. Töötas 1988–1995 materjaliuuringute ja fotoelektrochemia osakonna juhatajana Hannoveris Päikeseeenergia Uuringute Instituudis ning 1995. aastast kuni käesoleva ajani juhatas Jülichi Teaduskeskuse elektrochemia osakonda. Aastast 1999 on kvantpääkesenergeetika rakendusuuringute kompanii direktor. – Teadussidemed Tallinna Tehnikaülikooliga algasid 1991. aastal. Koostöö tulemusena sai optoelektronika laboratoorium 1992. aastal esimese Eesti teaduskollektiivina *Volkswagen Foundationi* toetuse. Praegu töötatakse koos erinevates EL projektides. Dieter Meissner on Euroopa Liidu Päikeseeenergeetika Materjalide ja Seadiste TTÜ Tippkeskuse esimees ning Eesti Keemia- ja Materjaliteaduse Tippkeskuse rahvusvahelise juhtkomitee kaasemees.

*

Victor Murinde

Birminghami Ülikooli ettevõtteraanduse uurimisgrupi juht, arenguranduse professor, raamatupidamise ning majandusarvestuse ja rahanduse teaduskonna rahanduse õppetooli juhataja. TTÜ audoktor tunnustamaks tema väljapaistvaid teeneid finantsökonoomika ja panganduse alal ning Inglismaa ja Eesti koostöö arendamisel teaduse ja kraadiõppe vallas. – Sündinud 21. juulil 1956 Bwongyeras Ugandas. 1984. aastal lõpetas Makerere Ülikooli *cum laude*, 1986. aastal kaitses magistrakraadi Walesi Ülikoolis ja 1990. aastal samas doktorikraadi

ökonomeetriselise modelleerimise alal. Töötanud panganduse õppejõuna Cardiffi Majanduskoolis ja Birminghami Ülikoolis, aastast 1999 professorina. – TTÜga seob professor Murindet pikaajaline koostöö teadustegevuse ja doktorioõppe korraldamisel, mille väljundiks on muu hulgas ühised edukad teadusprojektid, publikatsioonid, rahvusvaheliste konverentside korraldamine Tallinnas, doktorioõppe ja selle programmide nõustamine, doktoritööde kaasjuhtdamine ja oponentimine.

*

Pentti Mäkeläinen

Helsingi Tehnikaülikooli ehituse ja keskkonnatehnika professor. TTÜ audoktor tunnustamaks tema väljapaistvaid teeneid ehitusteadlasena, Soome ja Eesti ülikoolide ja firmade sidemete arendamisel ning üliõpilaste vahendamisel. – Sündinud 17. juunil 1944 Hiidalas Soomes. Kaitses 1970. tehnikamagistri ja 1976. aastal tehnikadoktori kraadi Helsingi Tehnikaülikoolis. On täiendanud ennast Poola ja Saksamaa ülikoolides, töötanud külalisprofessorina ja esinenud loengutega Delfti, Lausanne'i, Budapesti, Virginia Blacksburgi tehnikaülikoolides, mitmetes Hiina ja Austraalia ülikoolides ning TTÜs. – Professor Mäkeläinen on osalenud eesti ehitusinseneride täienduskoolituses ja korraldanud TTÜ osavõttu samalaadsetest üritustest Soomes. Ta on aidanud TTÜ-l luua sidemeid Soome kõrgkoolide ning erinevate projekteerimis- ja ehitusfirmadega, samuti vahendanud TTÜ õppejõudude sta • eerimist ja täiendamist Helsingi Tehnikaülikoolis.

*

Johannes Steinbrunn

Kempeni Rakenduskõrgkooli elektriinjamite ja automaatika professor. TTÜ audoktor tunnustamaks tema väljapaistvaid teeneid Saksamaa ja Eesti pikaajalise koostöö arendamisel teaduse ja kõrghariduse vallas ning noorteadlaste ettevalmistamisel elektriinjamite, jõuelektronika ja tööstusautomaatika alal. – Sündinud 15. oktoobril 1945 Doblis Baieri Liidumaal, Saksamaal. 1967. aastal lõpetas Karlsruhe Rakenduskõrgkooli sidetehnikuna ja 1972 Karlsruhe Ülikooli. Alates septembrist 1982 on professor Steinbrunn Kempeni Rakenduskõrgkooli elektrotehnika professor. Ta on elektriinjamite ja automaatika labori juhataja, ülikooli mitme organisatsiooni liige. 1986–1992 oli elektrotehnika teaduskonna dekaan. – Praegu on professor Steinbrunn elektrotehnika teaduskonna rahvusvahelise koostöö ja välisvahetusprogrammide vastutav täitja, viieaastase magistrioõppekursuse *International European Studies in Electronics Systems* koordineerija koostöös Ulsteri Ülikooliga ning Vietnamis kõrg- ja kutsekoolide mehhatronika eriala konsultant ja nõustaja. 1996. aasta talvesemestril oli ta kaks kuud TTÜs külalisprofessor. Käesoleval ajal korraldab TTÜ üliõpilaste, teadurite ja õppejõudude välisvahetust Kempeni Rakenduskõrgkooliga ning sta • eerimist Saksamaa firmades, juhendab ja konsulteerib TTÜ doktorante. Ta on TTÜ noorte teadlaste teadussümposiumi kaaskorraldaja ja Moritz Hermann Jacobi Seltsi liige.

*

Järgneb lk 4

TTÜ audoktorid anno 2003

Algus lk 3

Hannu Tenhunen

Rootsi Kuningliku Tehnikaülikooli mikroelektronikasüsteemide professor. TTÜ audoktor tunnustamaks tema väljapaistvaid teeneid mikroelektronika alal ning Rootsi ja Eesti koostöö arendamisel teaduse ja kõrghariduse vallas. – Sündinud 16. aprillil 1957 Joroinenis Soomes. 1982. aastal lõpetas Helsingi Tehnikaülikooli magistriraadiga pooljuhtfüüsika ja arvutitehnika alal, 1986. aastal kaitses doktorikraadi Cornelli Üli-

koolis (USA) väitekirjaga, mis käsitles mikroskeemide tootmist. 1985–1991 töötas Tampere Tehnikaülikoolis dotsendi ja laborijuhatajana.

1992. aastast on Rootsi Kuningliku Tehnikaülikooli mikroelektronikasüsteemide disaini instituudi professor. – Alates 1980. aastatest on professor Tenhunen aktiivselt toetanud nii TTÜ kui ka kogu Eesti tehnikaalast ülikooliharidust. Ta on üks põhiinitsiaatoreid kolmepoolse – KTH, TTÜ ja Kiievi Polütehniline Instituut – koostöö loomisel ja arendamisel.

Rektor Andres Keevallik, haldusprorektor Peep Jonas ja õppeprorektor Jakob Kübarsepp pidulikult elektroonilise laenuvõttesüsteemi avamisel raamatukogus 3. septembril 2003

Fulbrighti stipendiumid uurimistööks Ameerika Ühendriikides 2004. – 2005. õppeaastal

Ameerika saatkond kuulutab välja stipendiumikonkursi uurimistööks Ameerika kõrgkoolides ja teadusasutustes 2004. – 2005. õppeaastal. Avaldusi võib esitada kõigil erialadel peale arstiteaduse. Stipendiumi pikkuseks on kolm kuni kümme kuud.

Kandidaatidele esitatavad nõuded:

- Eesti kodakondsus,
- doktorikraad või mõnedel erialadel sellega võrdne professionaalne tase,
- väga hea inglise keel,
- põhjaliku ja sisuka projekti kavand, mis eeldab uurimistööd Ameerikas,
- hea tervis.

Avalduste esitamise tähtaeg on 24. november 2003 aadressil Ameerika saatkond, Fulbright Scholar Program, Kentmanni 20, 15099 Tallinn.

Avalduse vormid ja lisainfot leiata saatkonna kodulehelt www.usemb.ee. Küsimustega palume pöörduda telefonil 66 88 155 või kirjalikult maris@usemb.ee – Maris Laja.

Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214), faks 620 3591

Toimetaja Mart Ummelas e-mail: martu@staff.ttu.ee,
tel 620 3615 www.ttu.ee/ajaleht/

Küljendaja Siiri Timmerman

TÜ ja TTÜ koostööna teine lend tehnikaõpetajaid

Reedel, 5. septembril toimus Tallinna Tehnikaülikooli aulas Eesti kahe suurima ülikooli – Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli ühine tehnikavaldkonna õpetajate eriala teise lennu lõpuaktus ning Eesti hariduselu sai rikkamaks 53 diplomaaritud tehnikaõpetaja võrra. Neist 25 olid TÜ ja 28 TTÜ lõpetajad.

Aktusel osalesid haridus- ja teadusminister Toivo Maimets, Tartu Ülikooli õppeprorektor Tõnu Lehtsaar, Tallinna Tehnikaülikooli teadus- ja arendusprorektor Peep Sürje ja Eesti Õpetajate Liidu juhatuse esimees Lehte Jõemaa, TÜst Teet Seene, Hasso Kukemelk ja Toomas Tenno ning TTÜ-st Tiit Kaps, Jüri Vanaveski ja Maiki Udam.

Aktuse avasõnad ütles TTÜ Eesti inseneripedagoogika keskuse juhataja, Rahvusvahelise Inseneripedagoogika Ühingu IGIP Eesti Riikliku Seirekomitee president Jüri Vanaveski, kes õnnitles lõpetajaid ja tänas kahe ülikooli õppejõude viljaka koostöö eest.

Eestis moodustati IGIP'i Eesti Riiklik Seirekomitee 1995. aastal. Käesolevast aastast valiti Balti regiooni (Leedu, Läti, Eesti, Soome) esindajaks IGIP'i Rahvusvahelises Seirekomitees (International Monitoring Committee) ING PAED-IGIP Dr Jüri Vanaveski. Eesti inseneripedagoogika keskus saab septembri keskel rahvusvahelise tunnustuse ja seejärel võib korraldada rahvusvahelist inseneripedagoogilist koolitust, seda ka TTÜ õppejõududele ning taotleda neile rahvusvahelise inseneripedagoogi ING-PAED IGIP tiitlit. Eesti inseneripedagoogika keskus on seni ainus omalaadne Balti riikides ja Soomes.

Lõpetajate nimel võtsid sõna Anna Kikkas TTÜst ja Veiko Belials TÜst, kes tänasid oma õppejõude ja õnnitlesid kursusekaaslasid. Muusikaliste vahetõttudega esines TTÜ vilistlaste naiskoor ja aktus lõpetati ühiselt „Gaudeamus“ lauldes. Läbi-

tud õpetajakoolitust jäi meenutama ühiselt, mis tehti sügispäikesest kullatud TTÜ siseüles.

Tehnikaõpetajate koolituse algusest

Tehnikaharidus erineb märkimisväärselt humanitaarharidusest ning seetõttu peab seni meil levinud õpetajakoolitusega võrreldes muutuma ka tehnikaõpetajate ettevalmistus. Siin on teerajajaks kahe ülikooli vaheline tehnikavaldkonna õpetajate koolitus.

TÜ ja TTÜ koostööna toimub tehnikaõpetajate koolitus alates 2000. aastast. Vastu võetakse üldhariduskoolides ja kutseõppeasutustes töötavaid või tööle asuvaid kõrgharidusega tehnikaõpetajaid, kel puudub pedagoogiline koolitus. Õppekava maht on 40 ainepunkti, mis vastab Eesti valitsuse poolt välja antud õpetajate koolituse raamõuetele. Vastuvõtukomisjoni kuuluvad mõlema ülikooli esindajad.

Koolituse eesmärgiks on Haridus- ja Teadusministeeriumi määruses ette nähtud õpetajate kvalifikatsiooninõuete täitmine ning õpetaja kutse saamine, teadmiste omandamine edukaks pedagoogiliseks ja meetoodiliseks kutsetööks tehnikavaldkonna õpetajana, aga ka tehniliste erialaste teadmiste kaasajastamine.

Õppevaldkondadeks on ehitus-, energiatehnika-, geotehnoloogia-, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia-, keemia- ja materjalitehnoloogia-, loogika, mehaanika- ja tehnilise füüsika valdkond. Tartu Ülikoolis toimub pedagoogilis-psühholoogiline ja meetoodiline õpe, Tallinna Tehnikaülikoolis aga üldtehniline, ainedidaktiline ja erialane õpe. Ühine õppetöö toimub sessiooniti Tallinnas ja Tartus. Läbi- da tuleb ka kutsepedagoogiline praktika ja kaitsa lõputöö.

Käesoleva aasta vastuvõtuks on riikliku tellimuse alusel planeeritud kokku 52 riigieelarvelist üliõpilaskohta.

Nihil est veritatis luce dulcius

Miski pole töö valgusest meeldivam